

2024
5-son

TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYA

ma'naviy-ma'rifiy, ilmiy-uslubiy jurnal

ISSN 2181-8274

5) усвоение будущими педагогами демонстрируемых образцов поведения, отражающих нравственные принципы, идеалы и ценности в области воспитания, позволяет сделать их традиционной, неотъемлемой частью будущей воспитательной деятельности;

6) социальная эстафета выступает механизмом переноса и трансляции воспитательных традиций педагогического вуза в образовательный процесс педагогической образовательной организации;

7) теория социальных эстафет помогает понять механизмы воспроизведения воспитательной деятельности как социальной реальности.

Проанализированные в данной статье теории и концепции создают основу для разработки и функционирования стратегии подготовки будущих педагогов педагогического обучения к осуществлению воспитательной деятельности. Стратегия как концептуальный план действий не может быть разработана без опоры на различные уровни методологии, при этом подготовку будущих педагогов к воспитательной деятельности в ПОО нельзя рассматривать в рамках одной методологической концепции.

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ:

- Богдан, Е.С. Развитие у студентов инженерных направлений soft skills как важный фактор их конкурентоспособности / Е.С. Богдан // Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук. – 2017. – № 2-4. – С. 20.
- Дрожжина, М.Н. «Теория социальных эстафет» М.А. Розова и ее значение для современного этномузикознания / М.Н. Дрожжина // Идея и идеалы. – 2012. – Т. 2. – № 2. – С. 136.
- Розов, М.А. Что такое теория социальных эстафет / М.А. Розов // Epistemology & Philosophy of Science. – 2017. – № 51(1). – С. 230.
- Розов, М.А. Теория социальных эстафет и проблемы эпистемологии / М. А. Розов. – Смоленск: Изд-во СГУ, 2006. – 438 с.
- Жукова, М.Е. Законотворчество как социальная эстафета / М.Е. Жукова // Вестник Московского государственного областного университета. Серия: Философские науки. – 2011. – № 3. – С. 75.

BO'LAJAK JISMONIY TARBIYA O'QITUVCHILARINI KASBIY FAOLIYATGA YO'NALTIRISHNING SAMARALI YO'LLARI

**Bekmurod Abdunabiyev,
CHDPU “Jismoniy madaniyat nazariyasi”
kafedrasи o'qituvchisi**

Annotatsiya

Bugungi davr pedagogika soxasida ta'lim olayotgan talabalar ish faoliytini boshlash jarayonida ularga bir qator shaxsiy va kasbiy talablarni qo'yadi. Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarini kasbiy faoliyatga yo'naltirishning eng samarali usullaridan foydalanish yo'llari aniqlangan. Ushbu tezisda o'qituvchilik faoliyatini boshlash bo'sag 'asida bo'lajak pedagoglarga o'quvchilar bilan ishlash, zamonaviy texnologiyalardan foydalanish, amaliy mashg'ulot jarayonlarini samarali tashkil etish usullari batafsil yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: sport vositalari, amaliy mashg'ulotlar, musobaqa, koordinatsiya, kasbiy faoliyat, kasbiy kompetentlik.

Аннотация

Сегодняшние студенты, обучающиеся по направлению педагогика, предъявляют к ним ряд личностных и профессиональных требований в процессе поступления на работу. Определены пути использования наиболее эффективных методов ориентации будущих учителей физического воспитания на профессиональную деятельность. В данной дипломной работе будущим педагогам, начинающим

педагогическую карьеру, подробно объясняются методы работы со студентами, использование современных технологий и эффективная организация процессов практической подготовки.

Ключевые слова: спортивное снаряжение, практические занятия, соревнования, координация, профессиональная деятельность, профессиональная компетентность.

Annotation

Today's students studying in the field of pedagogy make a number of personal and professional demands on them in the process of starting work. The ways of using the most effective methods of directing future physical education teachers to professional activities have been determined. In this thesis, the methods of working with students, using modern technologies, and effectively organizing practical training processes are explained in detail to future pedagogues who are about to start their teaching career.

Key words: sports equipment, practical training, competition, coordination, professional activity, professional competence.

Bugungi kunda mamlakatimizda jismoniy tarbiya va sportga katta etibor qaratilmoqda, shu qatorda umumta'limga maktablarida jismoniy tarbiya mashg'ulotlarini samarali tashkil etish, mahoratli pedagog hodimlariga ish faoliyatini boshlashda ko'maklashish ko'zda tutilgan. Hozirgi zamondagi talablariga mos keladigan kasbiy faoliyatga tayyorlo'vchi usullar tashkil etilgan.

Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarini kasbiy faoliyatga tayyorlashning samarali usullari quyidagilardir:

Jismoniy tarbiya sohasida faoliyat yuritmoqchi bo'ljan bo'lajak o'qituvchilarni qo'llab-quvvatlash uchun kasbiy o'qish kurslari va boshqarish kurslari tashkil etish foydali bo'ladi. Bu kurslarda mahoratli mutaxassislar va pedagoglar o'quvchilargacha usuliy ko'mak, o'quv materiallari, ilovalar va tajriba almashgan hisobotlar bilan tavsiyalar beradilar.

Tarbiya tajribasining o'sish tezligini oshirish: Jismoniy tarbiya sohasida kasbiy faoliyatga tayyorlash uchun tarbiya tajribasining o'sish tezligini oshirish kerak. Bu tarbiya tajribasi sport vakillari, jismoniy tarbiya mutaxassislar, seminarlar, xalqaro konferensiyalar, jismoniy tarbiya fanlariga doir kurslar orqali o'sish bilan amalga oshirilishi mumkin.

O'quvchilar bilan amaliy mashg'ulotlar o'tkazish: Bo'lajak o'qituvchilarni jismoniy tarbiya sohasida tayyorlash uchun o'quvchilar bilan amaliy mashg'ulotlar va sinflarda amaliy ishlarni o'tkazish muhimdir. Bu amaliy mashg'ulotlar jismoniy faoliyatni amalga oshirish va o'rganishga imkon beradi. O'qituvchilar o'quvchilar bilan birga jismoniy mashg'ulotlar tashkil etish, harakatli o'yinlar, tashkilot jarayonida sport tadbirlari o'tkazish imkonini yaratish kerak.[2,376]

Harakatlar bilan ta'minlash: Amaliy mashg'ulotlar o'tkazishda o'quvchilarning harakatlarini va jismoniy koordinatsiyalarini oshirish uchun ko'plab sport ta'limi vositalaridan foydalanishingiz mumkin. Misol uchun, jomashov, to'rt tomonlama, jasoratlar, kublar, harmurlik vositalari kabi jismoniy mashg'ulotlar o'tkazish mumkin.

Guruh ishlari: O'quvchilarni guruh ishlari yoki jamoaviy o'yinlarda ishtirok etishga rag'batlantirish, jismoniy hamkorlikni tushunish, qisqa vaqt davomida maqsadlarni o'zlashtirish uchun yaxshi bir usul bo'ladi. Guruh ishlari jamoaviy o'yinlarda hamkorligini o'quvchilar ko'rsatishi va ularga ishtirok etish uchun o'quvchilarni ilg'or jismoniy mashg'ulotlarga chaqirish uchun talab qilinadi.

Amaliy mashg'ulot va xalqaro sport tadbirlari: O'quvchilarni amaliy mashg'ulotlar va xalqaro sport tadbirlariga qatnashishni rag'batlantirish samarali bo'ladi. Bu tadbirlar o'quvchilarni o'zlarini jismoniy tajribalarini sinash, xalqaro sport jamoalarining tajribalaridan foydalanish, yangi sport turlarini kutish, muloqot va hamkorlik qilish imkonini yaratishga yordam beradi.

O'rta holat mashg'ulotlari: O'quvchilarni o'rta holat mashg'ulotlarida jismoniy faoliyatga jismoniy va psixologik belgilarni qo'llab-quvvatlash uchun rag'batlantirish samarali bo'ladi. Misol uchun, xalqaro mashg'ulotlarida qo'shma ishlar, kurash, aeroobik, sostaviy mashg'ulotlarni amalga oshirish.

Mashg'ulot va o'yinlarni sifatli qilish: Amaliy mashg'ulot va o'yinlarni sifatli va targetlangan qilish ham muhimdir. O'quvchilarga o'zlashtirishning, jismoniy tajribalashning, jismoniy qobiliyat va koordinatsiyalarni yanada oshirish uchun maqsadlarga muvofiq boshqa vositalar va buyruqlarni o'rta ga tashlash va o'zicha mavzularda mashqlar tuzish kerak.[1,112]

O'quvchilarni to'rt tomonlama maslahatlashish va bir-biriga qo'llab-quvvatlash: O'quvchilarni to'rt tomonlama maslahatlashish va bir-birlari bilan qo'llab-quvvatlashish o'quvchilarning jismoniy rivojlanishini oshirish uchun juda muhimdir. O'quvchilar qamrovli jismoniy mashg'ulotlarda, sparringlarda, o'yinlarda bir-biriga qo'llab-quvvatlashadi va bir-birlarining rivojlanishiga yordam beradi.

O'quvchilar bilan amaliy mashg'ulotlar o'tkazish bo'lajak o'qituvchilarni jismoniy tarbiya sohasida kasbiy faoliyatga tayyorlashda muhim ahamiyatga ega. Ular o'quvchilarning jismoniy faoliyatlarini o'rganish, rivojlantirish va o'zlashtirishga imkon beradi. Ular jismoniy rivojlanish, sportif qo'shilish, hamkorlik, jismoniy koordinatsiya, intizomiylig, va boshqalar kabi jismoniy tarbiya muhitiga asosiy talablar bilan bog'liq jismoniy ko'nikmalarni rivojlanishim imkonini ta'minlaydi.

O'quvchilar yangi texnikalar va sport vositalari bilan tanishish jismoniy tarbiyada ularga qiziqishni oshirish va ularga yangi imkoniyatlardan ochish uchun samarali bo'ladi.

Mentorlik va murabbiylar dasturi: Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarini kasbiy faoliyatga tayyorlash uchun mentorlik va murabbiylar dasturi ishga tushirish foydali bo'ladi. Bu dasturda o'qituvchilar asosiy o'qitish va tajriba almashish jarayonida ilg'or texnologiyalar asosida tashkil etishadi.

Tadqiqotlarga amaliy kurslar va laboratoriylar amalga oshirish: Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarini kasbiy faoliyatga tayyorlash bo'yicha yangi tadqiqot va texnologiyalarni o'rganish uchun amaliy kurslar va laboratoriylar o'tkazish foydali bo'ladi. Bu vositalar orqali o'qituvchilar o'zlarini yangilash, yangi usullarni o'rganish, jismoniy tarbiya metodlarini yaratish va rivojlanishim imkoniyatiga ega bo'ladi [5,171].

Mustaqil o'quv va o'zlashtirishning ta'lif maqsadlari: Bo'lajak o'qituvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlashda mustaqil o'quv va o'zlashtirishning o'qish maqsadlarini qo'llash zarur. O'qituvchilar o'zlarini rivojlanishim uchun olmos vaqt, kurs majmuasi, onlayn tadbirlar, jismoniy tarbiya metodikalariga dostlikda o'quvchilarning o'zlashtirishini oshirish, o'zlashtirishni samarali o'rganish uchun ilg'or onlayn resurslardan foydalanish kerak.

Yangi sport vositalari va turli texnikalar haqida ko'rsatmalarni o'rganish: O'quvchilarga yangi sport vositalari bilan tanishib, ular haqida ma'lumot olishi uchun ko'rsatmalar, videolar yoki fotolarni taqdim etish. Misol uchun, yangi velosiped modellari, sug'orish vositalari, masa tennis raketlari kabi. Bu usul o'quvchilar yangi texnikalar va vositalar bilan tanishishga qiziqish, yeni xarakteriy va jismoniy ko'nikmalarni oshirish imkonini ta'minlaydi [4,30].

Sport mashg'ulotlarida texnikalar va vositalar bilan tanishish: Sport mashg'ulotlarida o'quvchilarga yangi texnikalar bilan ishtiroy etish va ular bilan ishslash imkonini taqdim etish samarali bo'ladi. Misol uchun, qo'shma urush taktikalarini o'rganish uchun qo'shma raketlar va qulochchanglari bilan ishtiroy etish, futbolning yangi usullarini o'rganish uchun yangi futbol pilchaklarini ishlatalish kabi[3,76].

Yangi texnikalar va vositalar bilan tavsiyalar va mashqlarni taqdim etish: O'quvchilarga yangi texnikalar va vositalar bilan bog'liq tavsiyalar va mashqlar taqdim etish juda samarali bo'ladi. Bu ularga o'z-tizimli ishslash, yangi harakatlarni o'rgatish va ularga tarbiyaviy maslahatlar berish uchun imkoniyatlarni beradi. Misol uchun, yangi rug'boni tikish uchun ilovachanlik usulini o'rgatish, snowboarding havo ko'nikmalarini tushunish uchun mashqlar berish kabi.

Sport mashg'ulotlarida tanishish turnirlari va musobaqa: Sport mashg'ulotlarida tanishish turnirlari va musobaqalar o'quvchilarni yangi texnikalar va vositalar bilan tanishishga oid raqobatli muhit yaratishga yordam beradi. Misol uchun, tanilgan sport vositalari yoki texnikalarida yalpiy musobaqa, turnir yoki mehmon taklif qilish o'quvchilarni uning iste'molini, uslublarini o'rganish uchun himoya qiladi.[1,144]

Bu usullar bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarini kasbiy faoliyat bo'yicha faol tushunchalar hosil bo'lib chiqishga tayyorlashda foydali bo'lishi mumkin. Ularga mustaqil o'quv, tarbiya tajribasi, amaliy mashg'ulotlar, mentorlik dasturlari, tadqiqotlar va laboratoriylar, hamda o'quv-yo'l tadbirleri va yangiliklardan foydalanish yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abdullayev A. "Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi" (2-jild) Darslik. Toshkent Navro'z nashriyoti, 2018.
2. Zulxaydarov J.A. (2023). Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini pedagogik ta'lif klasteri sharoitida shakllantirish. Integration of Science, Education and Practice in Modern Psychology and Pedagogy. Problems and Solutions, 4(1), 374-379
3. Zulxaydarov J.A. Ta'lif klasterlari: mazmun-mohiyati, soxada mayjud muammolar va ularni xal etish yo'llari. O'zbekistonda oliy ta'lif. 2023-yil 4-sod. 73-84 betlar.
4. Abdunabiyyev B.A. Form, methods and tools of developing a healthy lifestyle of 8-9 class students.web of teachers: inderscience research journal (Spain), Volume 1, issue 6 September, 2023 yil, 29-32 betlar.
5. Sabirov Aloviddin Abduraxmonovich. Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarining innovatsion kasbiy faoliyatini shakllantirishning uslubiy ahamiyati. Xalq ta'lifi ilmiy metodik jurnali . 2023. 5-sod. 174-177.

ЎҚУВЧИЛАРНИНГ ИЖОДКОРЛИК ҚОБИЛИЯТЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШДА ТЕХНОЛОГИЯ ФАНИНИНГ ЎРНИ ВА АҲАМИЯТИ

**Жамшид Хамидов,
Чирчиқ давлат педагогика университети
“Технологик таълим” кафедраси
катта ўқитувчиси**

Аннотация

Бугунги кунда умумтаълим мактабларида "Технология" фанининг ўрни аҳамияти ортиб бормоқда. Бу эса фанни ўргатишда педагог ўқитувчилар учун бир қатор вазифаларни юклайди. Мақолада умумий ўрта таълим мактабларида "Технология" фанининг тутган ўрни ва болаларнинг ижодкорлик қобилияtlар шаклланишидаги аҳамияти, технология дарсларида назарий билимлар билан амалиётнинг алоқадорлиги ҳамда ўқувчиларни ижодкор шахс бўлиб шаклланишлари учун лозим бўлган мулоҳазалар келтирилган.

Калим сўзлар: мактаб, технология, шаклланиш, ривожланиш, қўриши-ясаш, машгулотлар, кўникма, малака.

Аннотация

Сегодня в общеобразовательных школах возрастает значимость предмета «Технология». Это волгает на педагогов-педагогов ряд задач в преподавании науки.. В статье представлены роль предмета «Технология» в общеобразовательной школе и значение в формировании творческих способностей детей, связь теоретических знаний и практики на уроках технологии, а также соображения, необходимые для формирования учащихся как творческих личностей.

Ключевые слова: школа, технология, формирование, развитие, обучение, обучение, умения, компетентность.

Annotation

Today, the importance of the subject «Technology» is increasing in general education schools. This imposes a number of tasks on pedagogic teachers in teaching science. The article presents the role of the subject «Technology» in a comprehensive school and its importance in the formation of children's creative abilities, the connection between theoretical knowledge and practice in technology lessons, as well as considerations necessary for the formation of students as creative individuals.

Key words: school, technology, formation, development, learning, training, skills, competence.